

Socialdemokraterna
Österåker

BUDGET 2025

PLAN 2026-2027

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sida
1.0 Allmänt	3
1.1 En budget för att möta utmaningar	3
2.0 Budgetförutsättningar	4
2.1 Budget och planeringsförutsättningar 2024 och plan 2025-2026	4
3.0 Skatt, indexuppräknig, framtida volymökningar och prisutveckling	4
3.1 Föreslagen skattesats	4
3.2 Indexuppräknig	4
3.3 Framtida volymökningar	4
4.0 Nämndernas budget och uppdrag	6
4.1 Taxor och avgifter	6
4.2 Kommunfullmäktige	6
4.3 Överförmyndarnämnd	6
4.4 Kultur- och fritidsnämnden	7-9
4.5 Utbildningsnämnd	10-14
4.6 Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnd	15
4.7 Vård- och omsorgsnämnden	16-17
4.8 Socialnämnden	18
4.9 Byggnadsnämnden	19
4.10 Miljö- och hälsoskydds-nämnden	20
4.11 Kommunstyrelsen	21-25
5.0 Prioriterade investeringar	27
5.1 Prioriterade investeringar	27-28
6.0 Ekonomiska sammanställningar	29
6.1 Sammanställning nämndernas ramar	29
6.2 Kostnad och intäktsbudget	30
6.3 Investeringsbudget	31
6.4 Finansieringsanalys	32

1.0 Allmänt

En budget för att möta utmaningar

Den höga inflationen är besegrad men vi kan konstatera att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur och majoriteten av de svenska kommunerna och regionerna har svårt att få resurserna att räcka till. På område efter område ser vi hur positiva prognoser skrivs ner och hur osäkerheten för framtiden är påtaglig. Arbetslösheten är den högsta på 10 år och även i Österåker ökar den i takt med att vi ser konkurserna öka hos våra lokala företag. Vi ser att byggkranarna lyser med sin frånvaro och att kommunen inte gör några egna försök att få fart på byggandet.

Vi ser hur marknadsmisslyckanden staplas på hög i vårt land, och i Österåker. Kvalitetsbrister i omsorgen av våra äldre, överetablering av skolplatser tack vare den moderatledda alliansens favorisering av privata skol- och omsorgsaktörer vars främsta intresse är att tjäna pengar på våra barn och våra äldsta invånare. Vi måste sätta ner foten och ta tillbaka kontrollen över välfärden. Österåkers äldre invånare behöver ges möjlighet att välja omsorg i kommunal regi även på fastlandet. Vi ger därför i uppdrag att starta upp kommunal hemtjänst och utreda hur Enebackens vård- och omsorgboende ska tas över i egen regi senast när avtalet med nuvarande driftsentreprenör löper ut.

Mätta barn presterar bättre i skolan, därför ligger vår förstärkning på kostnadsfri skolfrukost kvar och med inspiration från Bollnäs kommun vill vi införa Kött-Bollnäsmodellen som innebär att det utöver den ordinarie menyn serveras en återkommande rätt dagligen som alla elever oavsett behov kan äta av. Detta då Bollnäs kommuns utredning visar att elever som inte åt började äta och att eleverna presterade bättre under eftermiddagarna än innan projektet genomfördes.

Kommunerna har ansvar för det brottsförebyggande arbetet och vi måste alla våga ta av skyggglapparna och konstatera att vi har en förändrad samhällsbild där mörka krafter gör allt i sin makt för att sätta klorna i våra barn och unga. Insatser för att säkra skolmiljöerna står högt på skollidarnas agenda och vi tillför resurser för att säkra den fysiska skolmiljön för att säkerställa förmågan att hålla obehöriga utanför och säkerställa säkra in- och utrymningsmöjligheter. Vi tillför även resurser för att tillskapa en samordnare för skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) för att möta lagstiftningens krav på att förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet.

Prognosen över bostadsbyggandet ser fortsatt mörk ut med få färdigställda projekt de kommande åren. Vi riskerar att bli en sovstad med ett centrum som ekar tomt där vi försöker att täta hålen i den läckande skutan. När marknaden drar sig tillbaka måste vi kavla upp ärmarna och se till att hjulen snurrar, att byggkranarna reser sig och se till att hoppet kommer tillbaka. Därför kvarstår vår satsning på bostäder, utbildning och kultur genom Westermanpaketet där ett nytt kommunhus tillskapas och med fördel samlokaliseras med det nya kulturhuset som behöver tillkomma för att Berga teater ska kunna byggas om, för att tillsammans med Österåkers gymnasium utgöra ett Campus Österåker för framtidens lärande där gymnasium, Komvux och högre utbildning kan samverka.

Utöver denna storsatsning för framtiden säkrar vi resurser för att förstärka Öppna förskolan och familjecentralens viktiga arbete. Vi fördubblar budgeten för feriearbeten och investerar i fler offentliga toaletter. I investeringsbudgeten genomför vi bland annat ett välbehövt lyft för förskola, skola och fritids.

Sofia A. Johansson

2.0 Budgetförutsättningar

2.1 Budget och planeringsförutsättningar 2025 och plan 2026–2027

Förslaget är upprättat enligt direktiv och anvisningar för budget 2025, plan 2026–2027 antaget i KF 2024-06-17.

3.0 Skattesats, indexuppräknings och framtida volymökningar

3.1 Föreslagen skattesats

Vi föreslår en oförändrad skattesats vilket betyder en utdebitering med 16:60 kronor. Detta ger skatteintäkter med 2 677 705 tkr för år 2025, 2 860 971 tkr för år 2026 och 3 019 478 tkr för år 2027. Vårt budgetförslag tar 98 % av skatteintäkter och bidrag i anspråk, med ett positivt resultat på 57 426 tkr.

3.2 Indexuppräknings

I budgetdirektivet föreslås en indexuppräknings på 1,8 % vilket motsvarar 46 mkr (netto).

Vi ställer oss bakom den förslagna indexuppräknings från budgetdirektivet. Prisindex för kommunal verksamhet som tas fram av SKR föreslår en uppräknings med totalt 0,2 % för år 2025.

	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnad*	6,7	5,7	-0,7	2,5	3,5
vikt arbetskraftskostnad	68,6%	69,2%	69,6%	68,8%	68,8%
Övrig förbrukning**	3,8	2,6	2,4	2,5	2,5
vikt övrig förbrukning	31,4%	30,8%	30,4%	31,2%	31,2%
Prisindex kommunal verksamhet	5,8	4,7	0,2	2,5	3,2

3.3 Framtida volymökningar och prisutveckling

Framtida volymökningar och prisutveckling analyseras inför budgetprocessen för år 2026, plan 2027–2028

Socialdemokraterna
Österåker

4.0 NÄMNDERS BUDGET OCH UPPDRAG

4.1 Taxor och avgifter

För 2025 gör vi följande undantag från nämndernas föreslagna taxor och avgifter.

- 1) Slopade egenavgift till musikskolan (3 600 tkr).
- 2) Slopade avgifter för föreningar att hyra idrottsanläggningar för barn och ungdomar (3 100 tkr).
- 3) Slopade avgifter kopplade till Kulturknuten och Bergateatern (450 tkr).
- 4) Slopade avgifter för trygghetslarm (1 200 tkr).
- 5) Slopade avgifter för dagverksamheten (650 tkr).

4.2 Kommunfullmäktige

KF Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 11 200	- 9 300	0	- 9 300

Kommunfullmäktige inkl. partistöd	- 6 380
Revision	- 2 220
Valnämnden	- 700
Summa:	- 9 300

4.3 Överförmyndarnämnden

ÖFN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 5 500	- 6 827	0	- 6 827

Förstärkningar	
Förstärkning och tillägg för nytt uppdrag	- 700
Volym	- 500
Indexuppräknings	- 99
Slopande av besparing ÖFN	- 28
Summa:	- 1 327

Förstärkning och tillägg för nytt uppdrag

Överförmyndarna kommer i enlighet med ställföreträdarutredning få ta över uppgifter från Tingsrätten. Detta kommer kräva mer resurser, även om tidpunkten för införandet är osäkert. Mot bakgrund av att vi upplever att nämnden idag har en hög belastning stundvis och har ett tungt arbete så tillför vi **700 tkr** för att på så sätt finansiera en heltidstjänst för nämnden.

Volymjustering

I nämndens verksamhetsplan för 2025 konstateras att kommunen behöver anpassa sina ersättningsnivåer i enlighet med SKR nya riktlinjer. Vi tillför **500 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Indexuppräknings

Uppräkning med **99 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Slopande av besparing på ÖFN

Den effektivisering som nämnden haft för året på 51 tkr ser ut att uppfyllas genom att man digitaliserat vissa processer. Sett till arbetsbelastningen och den ökade volymen för kommande år så slopar vi den planerade besparingen på ÖFN med att tillföra **28 tkr**.

4.4 Kultur- och fritidsnämnden

KFN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 138 500	- 151 793	3 510	- 148 283

Förstärkningar	
Satsning på kultur- och idrottsliv	- 7 150
Indexuppräknig	- 2 493
Fritidsfältare (2 st heltidstjänster)	- 1 400
Bibliotekslyft	- 1 000
Bidrag till kulturföreningar	- 500
Aktivitetsbidrag, ökning	- 500
Fond för föreningsledare	- 250
Summa:	- 13 293
Förstärkningar i investeringsbudgeten	
Nytt badhus	- 180 000
Upprustning av badplatser	- 2 000

Satsning på kultur- och idrottsliv

Vi tänker sätta Österåker på kartan som den kommun som satsar på barn, kultur och idrott och ger de bästa förutsättningarna för barn att nå sin fulla potential inom området. Inom nämndens verksamhetsområden finns stor potential att verka socialt främjande och förebyggande samt bidra till trygga livsmiljöer. Det skall inte vara den egna plånboken eller föreningarnas intäkter som avgör om våra unga ska kunna utveckla sin idrottsliga, kulturella och musikaliska förmåga. Därför genomför vi följande åtgärder:

- Slopade avgifter för alla föreningar inom idrotten
- Slopade egenavgift till musikskolan
- Slopade avgifter och hyra för Kulturknuten och Bergateatern

Vi tillför **3,6 mkr** för den borttagna egenavgiften till musikskolan, **3,1 mkr** för borttagna taxor för kommunens anläggningar för våra föreningars verksamhet för barn och unga och **450 tkr** för borttagande av hyresavgifter Kulturknuten och Bergateatern, totalt **7 150 tkr**.

Indexuppräknig

Uppräknig med **2 493 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

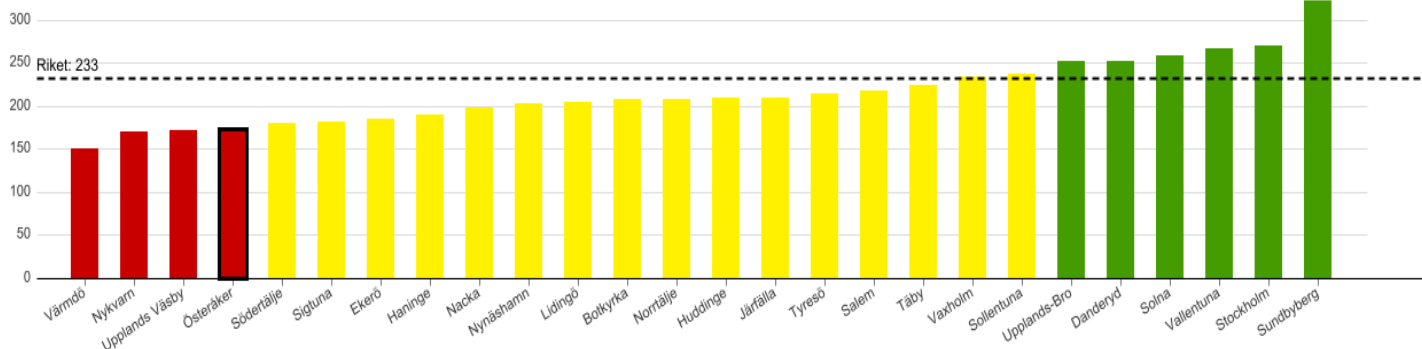
Ytterligare fritidsfältare

För att ytterligare lägga fokus på det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbetet utökar vi gruppen fältassistenter med ytterligare två tjänster och tillför **1 400 tkr**.

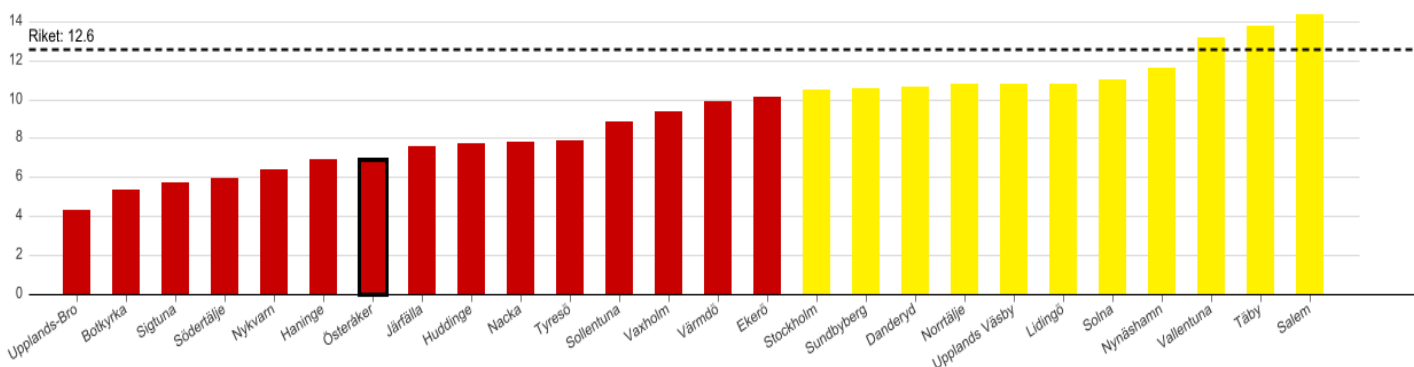
Biblioteken

Vi ser att lålandet av böcker i våra bibliotek ökar, men nivån av utlåning jämfört med övriga kommuner i regionen är anmärkningsvärt låg. Ökade öppettider, marknadsföring och riktade insatser för att väcka lusten till läsandet tror vi är delar som måste tillföras ytterligare resurser. För detta tillför vi **1 mkr** i en riktat bibliotekslyft.

Jämförelse: Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv, Österåker, värde: 173, år: 2023. Källa Kolada

Jämförelse: Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år, Österåker, värde: 7.0, år: 2023. Källa Kolada

Bidrag till kulturföreningarna

Bidrag till kulturföreningar höjs, vi tillför **500 tkr** så att fler kan få tillgång till kulturbidrag av de föreningar som sysslar med kulturellverksamhet i dag så räcker inte bidraget fullt ut till alla som söker.

Aktivitetsstöd till barn och ungdomsföreningar

Stödet ökas, vi tillför **500 tkr** för att föreningarna ska kunna hålla en verksamhet med hög kvalitet och kunna utveckla sin verksamhet och samtidigt kunna ha en medlemsavgift som alla kan ha råd med. Det är av stor vikt att ha en bra barn-ungdomsverksamhet för att fånga upp så många som möjligt.

Fond för föreningsledare

Våra föreningsledare och tränare är i många fall förebilder och deras insatser är otroligt viktiga för att våra unga skall få en aktiv och trygg fritid. Vi vill skapa en fond där föreningarna kan söka pengar för utbildning och utveckling för sina ledare och tränare. Vi tillför **250 tkr** för att starta fonden.

Uppdrag KFN:

Plan för etablering av fritidsgårdar

En plan för skall tas fram för att se till att det finns fritidsgårdar i fler kommundelar än bara de centrala delarna.

Spontanidrott

En plan skall tas fram för att främja spontanidrotten, med framtagande av platser för spontanidrott i olika områden.

Motionsspåren i kommunen

Upprustningsbehovet av motionsspåren skall genomlysas och en skötselplan tas fram.

Idrottsföreningarna som ej hyr kommunens lokaler

I samverkan med idrottsföreningarna tillsätta en utredning för att ta fram ett nytt långsiktigt ekonomiskt stöd till idrottsföreningar som omfattar föreningar som inte hyr lokaler av kommunen.

Ökad tillgänglighet

Utreda tillgängligheten inom all verksamhet för idrott och friluftsliv. Detta innebär att t.ex. badplatser måste anpassas så att alla kan komma ner i vattnet på ett riskfritt sätt.

Naturum

29 januari 2018 biföll kommunfullmäktige motion nr 9/2017 om Naturrum. Kommunstyrelsen fick uppdrag att utreda frågan om bildande av ett "Naturum". Utredningen skall speciellt titta på frågorna huvudmannaskap, lokalisering, tillgängligheten och finansiering." Ännu är ingen utredning gjord trots det fattade beslutet.

Fritidsverksamhet för 10–15 åringar

Kommunen har utrett frågan om fritidsaktiviteter för 15–18 åringar, vi vill att gruppen med yngre även skall utredas, speciellt mot bakgrund av kommunens ansvar om brottsförebyggande.

Bolltält med konstgräsplan

Den tidigare planen och dess lokalisering skall utredas igen för ny placering och eventuell kostnad.

4.5 Utbildningsnämnden

UBN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 1 488 100	- 1 580 241	116 000	- 1 464 241

Förstärkningar	
Höjd peng skola, förskola, förskoleklass, fritids, anpassad grundskola och fritids	- 35 834
Indexuppräknig	- 26 786
Minskade barngrupper i förskolan	- 5 000
Öka andelen behöriga inom förskola och fritidshem	- 5 000
Ökade likvärdighetsresurser	- 4 230
Satsning på elevhälsan, utredning av barnhälsa	- 4 200
Skolfrukost i grundskola och gymnasium	- 3 500
Fler lärare med lärarlegitimation	- 2 000
Österåkers gymnasium, förstärkning av programpeng	- 1 950
Volymjustering	- 1 700
Öppna förskolan	- 1 141
Central mentorsgrupp inom utbildningsförvaltningen	- 500
Kött-Bollnäsmodellen	- 300
Summa:	- 92 141
Förstärkningar i investeringsbudgeten	
Österåkers gymnasium	- 150 000
Förskole, fritids och klassrumslyft	- 80 000
Roslagskulla skola	- 50 000
Säker skolmiljö	- 2 500
Lekplats Berga Öppna förskola	- 2 500

Våra skolpolitiska prioriteringar utgår från de tre områdena Skolverket konstaterat är avgörande för att höja resultaten och kvaliteten inom förskola och skola. Det är att förbättra likvärdigheten, stärka läraryrket och föra en långsiktig skolpolitik.

Höjd skolpeng förskola, förskoleklass, fritids och grundskola

I nämndens förslag räknas de pengrelaterade verksamheterna upp med 1,8 %. Utöver denna uppräknig tillför vi ytterligare 3,2 % till de pengrelaterade verksamheterna inom förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola samt anpassad grundskola och fritidshem anpassad grundskola med totalt **35 834 tkr**.

Förskola	Budget 2024	Budget 2025	Förändring	Ökning procent
Barn 1-2 år, heltid mer än 30 tim.	148 979 kr	156 427 kr	7 449 kr	5,0 %
Barn 1-2 år, deltid max 30 tim.	119 177 kr	125 136 kr	5 959 kr	5,0 %
Barn 3-5 år, heltid mer än 30 tim.	106 572 kr	111 901 kr	5 329 kr	5,0 %
Barn 3-5 år, deltid max 30 tim.	85 254 kr	89 517 kr	4 263 kr	5,0 %
Barn 3-5 år, allmän förskola	45 237 kr	47 499 kr	2 262 kr	5,0 %
Fritidshem	Budget 2024	Budget 2025	Förändring	Ökning procent
Fritidshem, år F	39 896 kr	41 891 kr	1 995 kr	5,0 %
Fritidshem, år 1-3	34 069 kr	35 772 kr	1 703 kr	5,0 %
Fritidshem, år 4-6	17 653 kr	18 536 kr	883 kr	5,0 %

Anpassad grundskola	Budget 2024	Budget 2025	Förändring	Ökning procent
Nivå 1	158 582 kr	166 511 kr	7 929 kr	5,0 %
Nivå 2	212 069 kr	222 672 kr	10 063 kr	5,0 %
Nivå 3	268 540 kr	281 967 kr	13 427 kr	5,0 %
Nivå 4	451 656 kr	474 239 kr	22 582 kr	5,0 %
Nivå 5	640 078 kr	672 082 kr	32 004 kr	5,0 %

Fritidshem anpassad grundskola	Budget 2024	Budget 2025	Förändring	Ökning procent
Nivå 1	55 145 kr	57 902 kr	2 757 kr	5,0 %
Nivå 2	55 145 kr	57 902 kr	2 757 kr	5,0 %
Nivå 3	139 133 kr	146 090 kr	6 957 kr	5,0 %
Nivå 4	139 133 kr	146 090 kr	6 957 kr	5,0 %
Nivå 5	160 795 kr	168 835 kr	8 040 kr	5,0 %

Grundskola år 1-9 ink. F-klass	Budget 2024	Budget 2025	Förändring	Ökning procent
Förskoleklass	48 320 kr	50 736 kr	2 416 kr	5,0 %
Grundskola år 1-3	68 224 kr	71 635 kr	3 411 kr	5,0 %
Grundskola år 4-5	72 939 kr	76 586 kr	3 647 kr	5,0 %
Grundskola år 6-9	86 714 kr	94 200 kr	7 486 kr	5,0 %

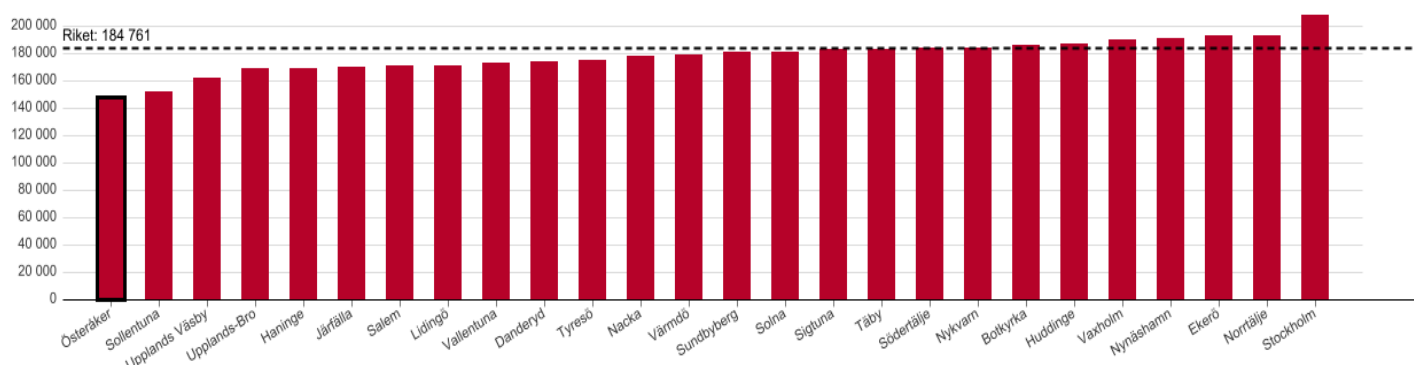
Indexuppräknning

Uppräkning med **26 786 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Minskade barngrupper inom förskolan

I Sverige så är det nu bara Åsele kommun som lägger mindre pengar på förskolan än Österåkers kommun. Vi har den absolut lägsta kostnaden per barn i regionen och skillnaden till den kommun som lägger näst minst pengar per barn i förskolan (Sollentuna) är ca 5 000 kr per barn. Det tidigare målet om 5,2 barn per årsarbetare (som alliansen slopat) är enligt de senaste siffrorna uppe i 6,0 barn per årsarbetare, en försämring med 0,2 sedan förra året. Vi har ett uppsatt mål för 5,0 barn per anställd pedagog och tillför **5 mkr** för att minska barngruppernas storlek.

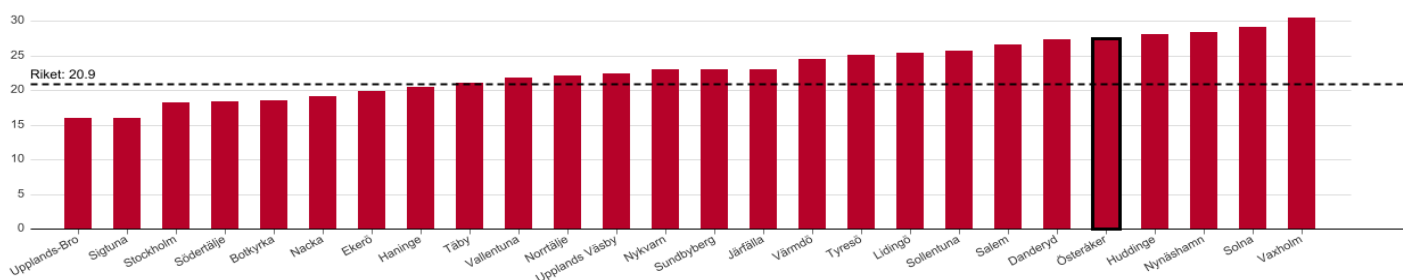
Jämförelse: Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn, Österåker, värde: 147 748, år: 2023. Källa Kolada

Kompetensutveckling inom förskola och fritids

I Österåker är andelen heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning 36 %, snittet i landet är 44 %. Vi tillför **2 mkr** för fortbildning av barnskötare till förskollärare, som rektor kan söka. Att öka andelen barnskötare med formell kompetens är viktigt för att säkerställa en likvärdig förskola/fritids med hög kvalitet. Vi tillför **1 mkr** för vidareutbildning, kompetenshöjningar och validering för barnskötare. Även obehöriga inom verksamheten skall erbjudas utbildning till barnskötare. Österåker har den femte högsta siffran i regionen gällande antalet inskrivna barn per årsarbetare på fritids. Antal elever per anställd lärare med legitimation i vår kommun är 144,2 barn. Vi har Sveriges 10:e lägsta personalkostnad på våra fritidshem. En verksamhet som har så hög belastning måste ges ökade resurser för kompetensutveckling. Vi tillför **2 mkr** i samlade kompetensinsatser inom fritids.

Jämförelse: Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal, Österåker, värde: 27.5, år: 2023. Källa Kolada

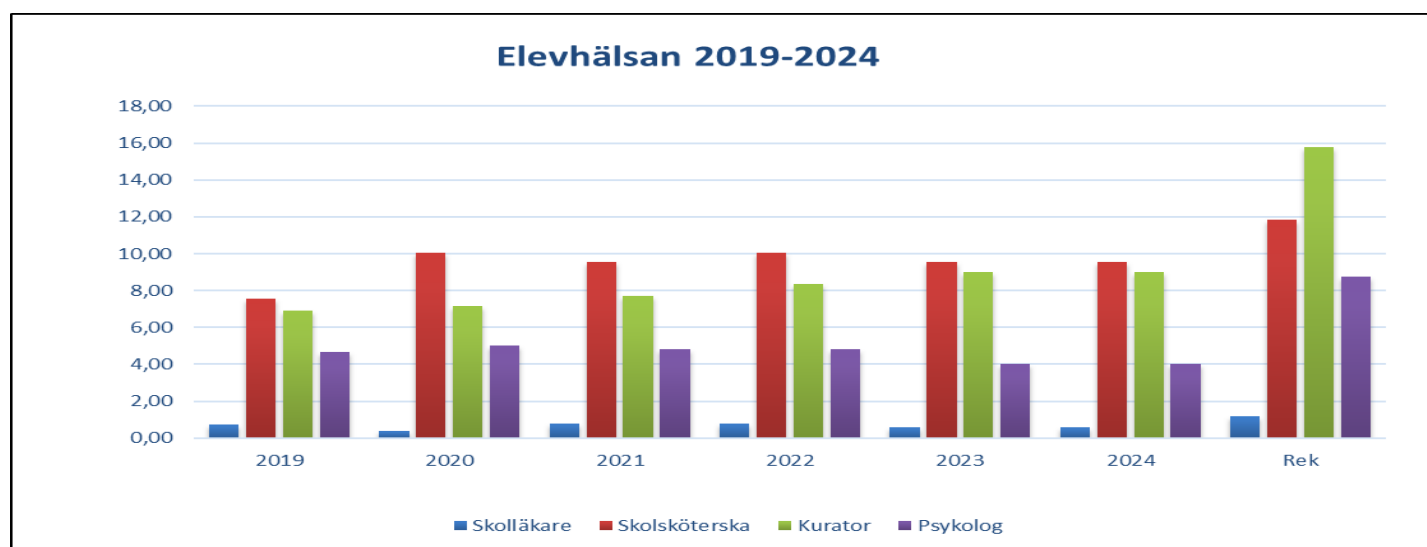

Ökade likvärdighetsresurser

Skolans likvärdighet handlar om att en elevs möjlighet att lyckas i skolan inte på ett systematiskt sätt ska bero på elevens familjebakgrund, var i landet eleven bor eller vid vilken skola eleven går. Detta är det kompensatoriska uppdraget och finansieras genom ett antal likvärdighetsresurser. Här ingår tilläggsbelopp och verksamhetsstöd som kan utgå till utförare för barn/elever med omfattande behov av särskilt stöd. Även strukturbidraget som avser resurser som fördelas utifrån strukturella perspektiv på barn/elevers olika förutsättningar och behov ingår. Vi tillför **4 230 tkr** för ökad likvärdighet inom förskola, skola och gymnasium, en höjning motsvarande 7 % av dagens budgeterade medel.

Satsning på elevhälsan, utredning av barnhälsa

Enligt Socialstyrelsens har den psykiska ohälsan hos barn i åldern 10–17 år ökat med över 100 procent på tio år. Folkhälsomyndigheten har publicerat en mycket väl underbyggd rapport om vad den ökande psykiska ohälsan hos barn och unga beror på. Myndighetens slutsats, som bygger på en översikt av befintlig forskning, är att skolan kan vara en viktig orsak till problemet. Ser man till de rekommendationer* som finns har vi fortsatt behov av att tillföra resurser till elevhälsan (ca 14,5 heltidstjänster). Under 2025 vill vi utreda ett införande av en barnhälsa i förskolan. Till detta uppdrag avsätter vi en förstärkning på en (1) heltidstjänst. Totalt tillför vi **4 200 tkr** vilket motsvarar 6 tjänster.

*Rekommendationer inom elevhälsan:

Skolläkare = 1,0/4000 elever
Svenska Skolläkarförbundet

Skolsköterska = 1,0/400 elever
Riksföreningen för skolsköterskor

Skolkurator = 1,0/300 elever
Akademikerförbundet SSR

Skolpsykolog = 1,0/500 elever
Sveriges Psykologförbund

Skolfrukost

Att frukost är det viktigaste målet på dagen vet nog alla. Forskning visar att barn som äter frukost regelbundet presterar bättre i skolan, bidrar till en bättre studiero och därmed en mer hållbar arbetsmiljö för våra lärare. En Novusundersökning från 2022 visar att 8 av 10 svenskar vill att det införs skolfrukost - av samma anledning. Kartläggning från Livsmedelsverket visar att bara två tredjedelar av grundskoleeleverna och hälften av eleverna på gymnasiet äter frukost varje dag. Vi tillför **3,5 mkr** så att måltidenheten kan erbjuda skolfrukost till alla grundskolor och Österåkers gymnasium.

Andel med lärarlegitimation

I våra skolor har vi andel 73,2 % med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne. Motsvarande siffra för hela regionen är 75,2 %. Målet måste hela tiden vara att höja ambitionerna vilket säger att mer måste göras för att rekrytera nya behöriga lärare, behålla de befintliga och ge de som saknar behörighet möjlighet till detta. Vi vet att behörig personal söker dit där det finns behöriga kollegor. Vi tillför **2 mkr** för fortbildning av lärare, som respektive rektor kan söka.

Österåkers gymnasium, förstärkning av programpeng

Ersättning för anpassad gymnasieskola och introduktionsprogrammen ingår inte i regionsprislistan förutom ett (IMV). Vi tillför 18,2 % till anpassad gymnasieskola och till IMS och tillför **1 950 tkr** för detta.

Introduktionsprogram	Budget 2024	Budget 2025	Belopp	Ökning procent
IMA	170 272 kr	204 326	34 054 kr	20,0 %
IMY	145 272 kr	174 326	29 054 kr	20,0 %
IMS	128 194 kr	153 832	25 638 kr	20,0 %

Volymjustering

Uppräkning med **1 700 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Öppna förskolan, kärnan i familjecentralen

I nämndens budgetförslag så räknas budgeten för Öppna förskolan upp med 4,3%. Det är positivt att den styrande majoriteten sett behoven inom verksamheten även om denna höjning även omfattar ett utökad uppdrag samt ökade lokalkostnader. Vi tillför en heltidstjänst för det utökade uppdraget och tillför utöver detta 441 tkr en uppräkning med 20 % från dagens budgeterade medel. Det motsvarar totalt **1 141 tkr** i en riktad satsning till Öppna förskolan samt medel i investeringsbudgeten för en lekplats till Berga Öppna förskola med **2 500 tkr**.

Central mentorsgrupp

Vi vill se en central mentorsgrupp instiftad inom utbildningsnämnden som bemannas av meriterade och erfarna pedagoger från kommunen. Den kan ombesörja en kvalitativ kompetensöverföring/försörjning via t.ex. mentorskap förnyanställda/nyexaminerade, VFU-handledning, central rättning av nationella prov, vikariat under tjänstetillsättning av behörig lärare m.m. Vi tillför **500 tkr** för att skapa bildandet av en CMG.

Kött-Bollnäsmodellen

Under 2024 så fick 800 elever inom grundskola i Bollnäs kommun erbjudande om en tredje alternativ maträtt i skolan, och man valde att erbjuda eleverna Köttbullar och pasta varje dag. Under hösten har projektet utvärderats och man har kunnat se en rad positiva effekter av projektet. Fler elever var nöjda och mätta och pedagogerna konstaterar att en högre andel elever kunde koncentrera sig bättre under projektet än innan. Vi föreslår att Österåker genomför ett likande projekt likt Bollnäs kommun i ett antal skolor. Vi tillför **300 tkr** för mat och personalkostnader för projektet.

Uppdrag UBN:

Förskoleklass för anpassad grundskola

Huvudregeln är att alla barn börjar fullgöra sin skolplikt i förskoleklassen. Det gäller även de barn som tillhör målgruppen för anpassade grundskolan. I Österåker så finns inte förskoleklass för elever inom anpassad grundskola utan dessa barn går i den ordinarie verksamheten. Detta har skapat en rad utmaningar och frågan om förskoleklass för anpassad grundskola bör utredas.

Yrkesprogram på Österåkers Gymnasium

Från höstterminen 2025 ska arbetsmarknadens behov vägas in vid planering och dimensionering av utbudet i gymnasieskolan genom samverkan mellan kommuner. Vi vill utreda förutsättningen för ÖG att starta ett antal yrkesförberedande program. Det skulle även ge möjlighet att anordna yrkesintroduktion till elever som inte är behöriga på nationella program. Ett alternativ för elever inom språkintroduktion att snabbare komma vidare mot fortsatt utbildning eller egen försörjning.

Resursskola i egen regi

Resursskolor är specialiserade mot ett särskilt stödbehov, till exempel mot en eller flera funktionsnedsättningar. De har små grupper med lärmiljöer som är anpassade till elevernas särskilda behov. Vi vet att en resursskola i många fall kan vara garantin för varje barns rätt till att klara sin utbildning. Vi ser att arbetet inom Solrosen/Minirosen är bra, men det behövs mer. Vi vill att en etablering av en resursskola i egen regi med 200 platser utreds snarast.

4.6 Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

NAN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 32 800	- 34 620	0	- 34 620

Förstärkningar	
Satsning på fler feriearbetande ungdomar	- 670
Indexuppräknings	- 590
Komvux	- 500
Slopande av besparing på NAN	- 60
Summa:	- 1 820

Satsning på fler feriearbetande ungdomar

I nämndens verksamhetsplan för 2025 kan vi läsa att kommunen sedan många år har en omfattande verksamhet för feriearbetande ungdomar. Man konstaterar att verksamheten är mycket populär och att man har dubbelt så många sökanden som antalet platser. Kostanden för feriearbetena uppgår till ca. 670 tkr vilket motsvarar 10 % av arbetsmarknadsenhetens budget. Trots den stora mängden unga som önskar ett feriearbete görs bara en indexuppräknings och ingen volymjustering för nämnden. Vi tillför **670 tkr** i en riktad satsning för att möta det behov av feriearbeten som uppenbart finns i vår kommun.

Indexuppräknings

Uppräknings med **590 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet

Komvux

Lokaliseringen till andra lokaler skulle varit genomförd för flera år sedan, enligt beslut i kommunfullmäktige. Komvux Österåker skall skyndsamt ställa om för att lämna KCNO (Kunskapscentrum nordost). För detta behövs en del förändringar inom personalen på Komvux och vi tillför **500 tkr** för omställning att lämna KCNO.

Slopade besparing på NAN

I direktiv och anvisningar genomförs en "effektivisering" på NAN på 60 tkr. För innevarande år hade NAN en "effektivisering" på 141 tkr i budget antagen av kommunfullmäktige. Enligt förvaltningen skall den uppnås genom en rad aktiviteter på avdelning näringsliv, arbetsmarknad, integration, KAA och vuxenutbildningen i syfte att skapa effektiva arbetsprocesser för att uppnå de mål och effekter som nämnden siktar på. Enligt förvaltningen handlar det om många olika delar, översyn av matchning till arbetsmarknaden, effektivisering av processer. Att döma av förvaltningens svar så finns ingen konkret plan med ett kalkylerat resultat varvid denna "effektivisering" är att likställa med en generell besparing för 2024. Vi tillför **60 tkr** för att slopa besparingen för 2025.

Uppdrag NAN:

Komvux skall lämna KCNO

Komvux ingår i KCNO (Kunskapscentrum nordost). Österåkers Komvux är den enda kommunala skolan i hela KCNO och den samverkansgrupp som KCNO har med övriga kommuner. Det är känt sedan flera år tillbaka att modellen inte passar den egna verksamheten. Kostnaden för medlemskapet i KCNO är strax över 2 miljoner per år och de få tjänster som vi erhåller kan vi redan idag göra mycket bättre och mycket billigare. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säga upp avtalet med Kunskapscentrum Nordost (KCNO) och övergå i kommunalt huvudmannaskap och teckna samarbetsavtal med andra kommuner.

4.7 Vård- och omsorgsnämnden

VON Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 803 600	- 846 415	84 030	- 762 385

Förstärkningar	
Indexuppräknig	- 14 465
Volymjustering	- 26 500
Slopade avgift för trygghetslarm	- 1 200
Slopade avgift för dagverksamheten	- 650
Summa:	- 42 815

Vår äldrepolitik bygger på fyra faktorer som är avgörande för att leva ett gott liv som äldre. Dessa är: social gemenskap och delaktighet, meningsfullhet, fysisk aktivitet och bra matvanor.

Indexuppräknig

Uppräknig med **14 465 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Volymjustering

Uppräknig med **26 500 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Slopande av avgiften för trygghetslarm

Sedan år 2011 har trygghetslarmen varit avgiftsfria. Sedan 2024 har det borgerliga styret valt att avgiftsbelägga larmen. Enligt förvaltningens beräkningar är den årliga intäkten för trygghetslarmen ca 1,1 till 1,2 mkr.

Vi slopar avgiften för trygghetslarmen och tillför **1 200 tkr**.

Slopade avgift för dagverksamheten

Vi slopar helt den avgift som de äldre själva får betala för dagverksamheten och tillför **650 tkr** som kompensation.

Uppdrag VON

Utred förutsättningar och konsekvenser av övertagande av Enebacken i egen regi

Enebacken har under den tiden boendet varit under offentlig upphandling haft konstanta brister i ledning och kvalitet när det gäller vården och omsorgen av våra äldre och sköra invånare. Enebacken är ett tydligt exempel på det marknadsmisslyckande som privatisering av omsorgen är där vinster för utförare går före individernas trygghet och säkerhet. När avtalet med nuvarande driftsentreprenör löper ut 2028 ska kommunen vara redo att ta över verksamheten i egen regi. För att det ska vara genomförbart ges ett uppdrag om att utreda organisatoriska och ekonomiska förutsättningar och konsekvenser.

Kommunal hemtjänst

En Kommunal hemtjänst utgör garantin för brukaren när en privat utförare inte längre kan eller vill utföra en tjänst. Vi vill att det under år 2025 tas fram en handlingsplan för att bygga upp en kommunalt utförd hemtjänst.

Avskaffa minutjakten

Minuttänkandet inom hemtjänsten skall avskaffas. Det är ineffektivt, innebär stress både bland personal och brukare, och skapar onödig byråkrati i flera led. På olika ställen i Sverige har kommuner övergett detta system, med mycket positiva konsekvenser. Detta finansieras inom befintlig ram.

Välfärdsteknik/E-hälsostrategi

Genomföra en inventering av hur väl de olika boenden är rustade teknisk i syfte att få en bild av hur väl förberedda de är för införande av olika slag av välfärdsteknik.

Kvalitet, uppföljning och kontroll

Socialförvaltningen har idag en bra modell att utgå ifrån olika boendeformer. Denna togs fram i samband med utredning av ett särskilt boende under våren 2021 men behöver anpassas till en mer långsiktig, intermittert tillämpning. Även hemtjänsten behöver en anpassad modell som ger en bättre kontroll och uppföljning.

Livlinan

Undersöka möjligheterna att starta upp ett liknande konceptet som Livlinan här i Österåker.

Lika villkor inom hemtjänsten

Ta fram förslag på hur hemtjänstutövare, oavsett huvudman, ska verka utifrån lika villkor. Grunden skall vara att man skall ha totalansvar för sin "kund". Ta fram ett system för hur kostnader fördelar sig, oavsett huvudman, för ökad transparens.

En fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Många personer beroende av hemtjänsten vittnar ofta om att de möts av en ständig ström av olika personer från hemtjänsten som de möter i sin hem. Vi skall införa en fast omsorgskontakt inom hemtjänsten.

Platsgarantin 90+

Otrygghet i ordinärt boende ska utgöra bedömningsgrund för plats på särskilt boende. Alla som är 90 år och äldre samt upplever stor otrygghet i ordinärt boende skall få plats på särskild boende. Vi måste vända utvecklingen med att hemtjänst används alldeles för länge. Vi har sett en drastisk försämring av de boendes livskvalitet och hälsa när man allt för länge använt sig av hemtjänst. En modell med platsgaranti för 90+ skall utredas.

Motverka dubbla hyreskostnader

Många kommuner tar hänsyn till dubbla boendekostnader vid flytt till särskilt boende. Frågan skall utreds för att se på eventuella effekter och kostnader.

4.8 Socialnämnden

SN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
-130 100	- 137 442	23 460	- 113 982

Förstärkningar	
Det förebyggande arbetet, familjecentralen och samverkan	- 2 800
Indexuppräknings	- 2 342
Våld i nära relationer	- 1 000
Ökat stöd till Kvinnojouren, Bellis och Brottsofferjouren	- 600
Utökat föreningsbidrag	- 500
Utbildning i den nya socialtjänstlagen	- 100
Summa:	- 7 342

Det förebyggande arbetet, familjecentralen och samverkan

Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbetet trädde i kraft 2023. I den har kommunen ansvar att kartlägga hur brottsligheten, planera åtgärder och samordna det förebyggande arbetet. Till detta tillkommer förvaltningens arbete med familjecentralen. Vi vill även arbeta mot förskolan och unga som undviker skolan. Vi tillför **2 800 tkr** för fyra heltidstjänster som förstärkning inom dessa nämnda områden

Indexuppräknings

Uppräkning med **2 342 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Våld i nära relationer

”Österåker ska vara en kommun där människor känner trygghet och där mänskliga rättigheter gäller för alla oavsett kön, ålder, funktionsvariation, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning och etnisk eller religiös tillhörighet. Kommunen ska verka för ett samhälle utan våld och förtryck”. Detta finns att läsa i kommunens handlingsplan för arbetet mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck. Vi förstärker arbetet mot våld i nära relationer med **1 000 tkr** för 2025.

Utökat stöd till Kvinnojouren, ungdomsjouren Bellis och Brottsofferjouren

Bidragen till kvinnojouren, ungdomsjouren Bellis och Brottsofferjouren behöver stärkas. Vi utökar detta stöd med totalt **600 tkr** och vill framöver införa en automatisk höjning av stödet kopplat till t.ex. basbeloppet.

Föreningsbidrag

Föreningarna är en nyckel till det förbyggande arbetet, ett arbete vi värderar högt och stärker med **500 tkr**.

Utbildning i den nya socialtjänstlagen

Under 2025 väntas den nya socialtjänstlagen träda i kraft. Lagen ska ge socialtjänsten verktyg att jobba tidigt förebyggande och ge insatser på ett enklare sätt än idag. Vården, skolan, kultur- och fritidsverksamheter, samhällsbyggnadsförvaltningar och civilsamhälle har viktiga roller i det förebyggande arbetet. Hur kan samarbetet mellan olika aktörer bli bättre? Hur ska arbetsmiljön bli hållbar? Vi tillför **100 tkr** för en riktad utbildning för nämnden om den nya lagen.

4.9 Byggnadsnämnden

BN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 21 100	- 21 586	13 270	- 8 316

Förstärkningar	
Indexuppräknig	- 380
Slopande av besparing	- 106
Summa:	- 486

Indexuppräknig

Uppräkning med **380 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Slopad besparing på BN

I direktiv och anvisningar genomförs en "effektivisering" på BN på 106 tkr. För innevarande år har BN en "effektivisering" på 219 tkr i budget antagen av kommunfullmäktige. Enligt förvaltningen har dock nämnden inte kunnat hantera sina effektiviseringar fullt ut utan prognostiserar en avvikelse om -1,5 mnkr för 2024. Åtgärder har dock gjorts under året för att möta den vikande konjunkturen. Ytterligare besparingar på nämnden känns i dagsläget meningslöst, vi tillför **106 tkr** för att slopa besparingen för 2025.

4.10 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

MHN Budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 15 700	- 18 362	7 300	- 11 062

Förstärkningar	
Förstärkning av tillsyn och avfallsbrottslighet	- 2 100
Indexuppräknig	- 283
Volymjustering	- 200
Slopad besparing MHN	- 79
Summa:	- 2 662
Förstärkningar i investeringsbudgeten	
Förnyelsebara energikällor offentliga lokaler	- 5 000

Förstärkning av tillsyn och avfallsbrottslighet

Förvaltningen utövar tillsyn på en rad områden där tillståndsplikt gäller. Genom förändrad lagstiftning och det faktum att kommunen växer med fler förskolor, skolor och livsmedelsanläggningar förväntas tillsyn och kontroll öka. Till detta tillkommer även arbetet mot Illegal avfallshandling. Det är ett växande problem både nationellt och internationellt, med stora konsekvenser för miljön, hälsan och samhället. Avfallsbrottslighet har i många fall kopplingar till organiserad brottslighet. Avfallsbrottsligheten är utpekad som ett prioriterat tillsynsområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Vi tillför **2 100 tkr** för tre heltidstjänster för att förstärka den utökade tillsynen.

Indexuppräknig

Uppräknig med **283 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Volymjustering

Uppräknig med **200 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Slopad besparing på MHN

För innevarande år hade nämnden en "effektivisering" på 77 tkr vilket förväntades nås genom införandet systemet FörRätt. FörRätt har försenats och kommer i alla delar, inte att vara helt klar förrän under 2025 och kommer därför inte att medföra några effektiviseringar för 2024. Med tanke på att föregående års "effektivisering" inte genomförts tillför vi **79 tkr** för att slopa den planerade besparingen för 2025.

4.11 Kommunstyrelsen

KS budget 2024	Brutto 2025	Intäkter 2025	Netto 2025
- 385 650	- 421 435	109 600	- 311 835

Förstärkningar	
Volymjusteringar SBF-KS-KSF	- 21 064
Volymjustering kapitalkostnader	- 6 000
Indexuppräknig	- 5 121
Utökat friskvårdsbidrag	- 4 500
Nystart av Miljö- och klimatprogrammet	- 2 500
SSPF samordnare	- 700
Utbildning för chefer och medarbetare om klimakteriet	- 500
Totalförsvarsdagen	- 300
Fler offentliga toaletter	- 50
Utökat stöd till närradion	- 50
Summa:	- 40 785
Minskade kostnader	
Konsultväxling (ram minskad med motsvarande belopp)	5 000
Summa:	5 000
Förstärkningar i investeringsbudgeten	
Westermanpaketet	- 5 000
Summa:	- 5 000

Volymjusteringar SBF-KS-KSF

Volymjusteringar i enlighet med de framtagna i planeringsdirektivet på totalt **21 064 tkr**.

Volymjustering Kapitalkostnader

Uppräkning med **6 000 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Indexuppräknig

Uppräkning med **5 121 tkr** i enlighet med planeringsdirektivet.

Westermanpaketet

* Ett nytt kommunhus som ligger mer centralt och som har en volym som bättre är anpassad än dagens kommunhus är en viktig bricka i spelet för att snabbt kunna öka vårt bestånd av hyreslägenheter. Genom ett mer centralt kommunhus kommer Åkersberga centrum bli en mer levande plats och ett välkomnande tillskott till stadskänslan.

* Alceahuset byggs om till bostäder. Planeringen av ett nytt kommunhus har pågått under flera år och dessa planer behöver upp på bordet och ses i nytt ljus. Huset har stor potential för att kunna bli hyreslägenheter som bostadsbolaget Armada kan tillföra sitt bestånd. Nu när stora delar av det planerade byggandet lagts på is skall vårt eget bostadsbolag bli den aktör som kan fylla på med attraktionskraft och rörlighet på en bostadsmarknad i obalans.

* Berga teater avvecklas som kulturhus och återgår till att tillhöra skola och utbildning. Detta ger förutsättningar för att flytta Komvux för att genomföra en samlokalisering med Österåkers Gymnasium som renoveras och byggs om. Genom detta så aktualiseras det tidigare planerna på ett Campus i centrala Åkersberga.

* Ett nytt kulturhus byggs som lever upp till de krav som finns för ett modernt kulturhus/kulturscen. Sett till vår långa tradition med kultur och musikskolor så är behovet stort av en plats där olika former av kultur kan mötas och samspela. Lokaliseringen av en kulturell multiarena skall vara central och tänkbara platser för lokalisering är gamla brandstationstomten eller samlokalisering med det nya kommunhuset.

Vi tillför **5 000 tkr** till investeringsbudgeten för 2025, för ledning och samordning med bostadsbolaget Armada, berörda förvaltningar och kulturaktörer. Den slutgiltiga finansieringen av respektive del i projekt kommer tillföras kommande års investeringsbudgetar.

Utökat friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget är en skattefri personalförmån som kommunen betalar ut till våra anställda och dag ligger friskvårdsbidraget på 2000 kr per anställd. För att motivera fler till att använda bidraget och på så sätt få friskare och starkare personal höjer vi friskvårdsbidraget till 5 000 kr per anställd, som är det skattefria maxbeloppet för bidraget. För detta avsätter vi **4 500 tkr**.

Miljö- och klimatprogrammet

Klimatförändringarna har fortsatt att visa tydliga tecken på vad vi har att vänta i framtiden. Flera länder i Europa drabbats av extremväder. Översvämningar, skogsbränder och värmerekord. I Österåkers kommun har vi ett antaget miljö- och klimatprogram. Det är ett ambitiöst och bra program och i programmet framgår att nämnderna ska:

- Ta fram miljömål för sina viktigaste miljöaspekter som bidrar till att uppfylla miljömålen i programmet.
- Dokumentera metod för prioritering av miljömål och process för framtagandet av valda miljömål.
- Rapportera in utfallet på miljömålen och analysera resultatet för att därefter besluta om hur arbetet ska fortsätta.

Dessa miljömål skall vara så kallade SMARTa-mål, Specifikt, Mätbart, Acceperat, Realistiskt och Tidsatt. Vid en genomgång nämndernas verksamhetsplaner kan vi konstatera att fem nämnder inte lever upp till ambitionerna i miljö- klimatprogrammet. Det finns resultatmål som saknar en tydlig miljö och klimatkoppling och det finns nämnder som helt saknar avsnittet. Sätter vi det i en ekonomisk kontext så är det närmare 2 miljarder i kommunens budget (63 %) som inte omfattas av detta viktiga arbete.

I Aktuell Hållbarhets årliga ranking hamnar Österåker på plats 46 av landets kommuner, en förbättring sedan 2023 med 12 platser från 2023. Trenden är positiv men tappet som gjorts från år 2022 då Österåker placerade sig på plats 36 är fortfarande kännbart. Vår förbättringspotential ligger bland annat i att införa en Koldioxidbudget samt samverka för att sänka utsläppen från transportsektorn. Vi förstärker arbetet med **2 500 tkr** för att säkerställa att samtliga nämnders verksamhetsplaner uppfyller kraven framtagna i enligt med Miljö- och klimatprogrammet.

SSPF (skola socialtjänst polis fritid) samordnare

SSPF är ett brotts- och drogförebyggande arbete som utgår från samverkan kring grupper och individer. Arbetet bygger på en fast struktur och dagordning, återkommande möten och gemensamma åtagandeplaner. Målet är att förhindra och att förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk. Målet är att ungdomarna ska ha en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger. Vi tillför **700 tkr** till en heltidstjänst för en samordnare av SSPF arbetet i Österåker.

Utbildning för chefer och medarbetare om klimakteriet

Trots att majoriteten av alla kvinnor i åldrarna 40–60 år drabbas av klimakteriet är okunskapen stor, både inom vården och i arbetslivet. Inspirerade av Partille kommun vill vi utbilda samtliga chefer om klimakteriet och erbjuda alla kvinnliga anställda i åldern 40–60 år (totalt 814 personer) en kurs och klimakterierådgivning på betald arbetstid. För detta tillför vi **500 tkr**.

Totalförsvardag

Totalförsvardagen 2024 var mycket lyckad och uppskattad, därför ser vi till att budgetera för detta årligen och tillför **300 tkr** till KS budget.

Fler offentliga toaletter

I vår kommun råder stor brist på offentliga toaletter. Att öka antalet offentliga toaletter kan göras på olika, ett sätt vi vill prova är ”Toa Sverige” som företaget JCDecaux driver och som levererar offentliga toaletter till 14 städer runtom i Sverige. Toaletterna kostar ingenting för kommunen och gratis för alla att nyttja. Finansieringen sker genom utomhusreklam som säljs på andra platser. Toaletterna är alltid reklamfria och leverantören står för drift, skötsel och underhåll. Vi avsätter **50 tkr** för att täcka kommunens interna arbete med att få till ett antal offentliga toaletter. Exempel på lokalisering vi ser är längs kanal stråket, Kråkbergsparken och Järnvägsparken.

Utökat stöd till Närradion

Österåker närradio som sköts och drivs på föreningsbasis, vi vill stärka stödet till närradio och tillför **50 tkr**.

Konsultväxling

För att säkerställa att varje skattekrone används rätt bör Österåker granska områden såsom inköp av externa tjänster av konsulter och inhyrd personal. Konsultkostnader vid investeringsprojekt är vanligt men omfattande konsultkostnader för löpande verksamhet och inhyrd personal måste kommunen själv ombesörja.

Vi bedömer det möjligt att minska kostnaderna med **5 000 tkr** för år 2025.

Namnd	Namnd (T)	Konsultkostnade	Konsultkostnader investeringsprojekt	Tolkar	Inhyrd personal
BN	Byggnadsnämnden	8 501			6 751
CENT	Centrala poster	574 900			
KF	Kommunfullmäktige	174 284			
KFN	Kultur- och fritidsnämnden	180 710			4 320
KS	Kommunstyrelsen	1 813 761			5 879
KS	KS-SBF	2 182 621	11 327 079	3 335	-1 412 856
MHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4 200			
NAN	Näringslivs- och Arbetsmarknadsnämnden	115 370		33 196	46 462
SN	Socialnämnden	55 217		210 173	1 096 988
UBN	Utbildningsnämnden	491 801	677 656	1 756	
UBN	UBN Egen regi	951 699		93 930	1 734 572
VON	Vård- och omsorgsnämnden	110 220		5 494	1 678 699
VON	VON Egen regi	63 635			1 347 832
		6 726 918	12 004 735	347 885	4 508 647

Källa: Ekonomikontoret

Uppdrag KS:

Permanent lärarlönelyftet

Vi behöver fler lärare och vi behöver behålla de vi har. För läsåret 2024/2025 erhåller kommunen 9 200 tkr i stadsbidrag till lärarlönelyftet. Om statens finansiering försvinner har den styrande majoriteten beslutat att man inte kommer finansiera lärarlönelyftet med egna medel. En plan för egen finansiering av lärarlönelyftet skall tas fram.

Inför Botkyrka modellen

Vi föreslår att Österåker inför den s.k. Botkyrka modellen i en anpassad version som innebär att Österåker anlitar egna väktare. En väktare dagtid samt två stycken på natten i en så kallad dubbel patrull. På dagtid besöker de skolor, förskolor samt andra punkter där barn och ungdomar samlas. Kvällar och nätter utförs patrullering platser för att visa närvaro i förebyggande syfte. Vi föreslår en testperiod under 2025–2026 vilket finansieras inom KS-ram.

Tillsvidareanställning samt heltid som norm, deltid som en möjlighet

Vår målsättning för andelen tillsvidareanställda är 90 %. Per 1: a oktober hade Österåkers kommun 87 % tillsvidareanställda. Kommunals kollektivavtal säger att heltidsanställning skall vara norm 2021 och idag har vi 81 % heltidsanställda och 19 % deltidsanställda. Även här är vår målsättning att 90 % av våra 1 861 anställda skall ha en heltidsanställning. För att nå dessa ambitioner krävs en handlingsplan med riktade insatser.

Löneutveckling

Österåkers kommun borde som arbetsgivare kunna ge sin personal en extra satsning utöver förhandlad pott, oavsett avtalsområde. Vi vill att frågan utreds och utformas tillsammans med de fackliga parterna.

Arbetsskor för inomhus och utomhusbruk

Inom yrkesgrupper som går och står mycket vill vi utreda möjligheten att ge bidrag som en arbetsmiljöåtgärd till dessa yrkesgrupper för skor till inomhus och utomhusbruk.

Friskvårdstimmen

Anställda i kommunen har möjlighet till en friskvårdstimme per vecka på betald arbetstid under förutsättning att verksamheten tillåter. Många grupper av anställda har svårt att använda friskvårdstimmen eftersom de krävs att de ska vara ”i arbete” under hela arbetstiden. Vi vill utreda om schemaläggning av friskvårdstimmen är möjlig för vissa av våra yrkesgrupper.

Mammografi och PSA undersökning

Vi vill att man utreder möjligheten till att genomföra dessa undersökningar på betald arbetstid.

Plan för att behålla och rekrytera inom bristyrken

Österåkers kommun fortsätter att växa och vi förväntas ha en befolkning på 70 000 – 75 000 år 2040. Behovet av kompetenser inom de kommunala förvaltningarna behöver utredas på kort- mellan- och lång sikt. En attraktiv kommun är också en kommun med god service och hög kvalitet i sina tjänster.

Villkor i enlighet med kollektivavtal vid upphandling

Villkor i enlighet med kollektivavtal skall ställas som krav i samtliga upphandlingar. Detta ska gälla i samtliga led genom huvudentreprenörsansvar för att säkerställa öppenheten kring hur kommunens pengar används. Löpande kontroll av leverantörer införs och målet ska följas upp och redovisas regelbundet.

Skärgårdsskolornas framtid

För Ingmarsös framtid är skolfrågan avgörande. Vi behöver utreda skolornas framtid i samverkan med närliggande skärgårdskommuner för att hitta en hållbar modell för skärgårdens utveckling.

De övergripande finansiella målen

De finansiella målen behöver ses över och ändras i vissa avseenden. Bland annat så lägger dagens mål restriktioner på investeringsvolymen vilket hämmar kommunens utveckling och möjligheter.

Finansiering av investeringar

Bostadsbolaget Armada hantera investeringarna inom kärnverksamheterna, detta genom tilläggshyresavtal på verksamheterna vilket medfört en rad besparingar inom verksamheterna, främst inom skola och förskola då alla kostnader skall täckas med skolpengen. Att finansiera kärnverksamheten genom tilläggshyresavtal är en "giftig gåva" och en ny modell av finansiering bör utgå från egna medel samt lån från bank och finansinstitut.

Mät förekomsten av olagliga droger i avloppsvattnet

Att mäta hur mycket olagliga droger som används i Österåker är bra för att belysa problemet och följa utvecklingen. Detta kan göras enkelt genom analyser av avloppsvatten. Österåkers bör därför ge Roslagsvatten uppdraget.

Solcellspark

I vår kommun ligger en av länets största solcellsparkar och vi bör ta lärdom av andra positiva exempel som finns, bland annat tekniska verken i Linköping. Österåker skall utreda möjligheten till en etablering av en egen solcellspark.

Erosionens effekter

Forskningen kring erosionen i Furusundsleden är inte längre aktuell. Österåker behöver ta initiativ till nya undersökningar samt ett program för hur vi ska bidra till att skydda känsliga kustområden.

Ökade insatser för återbruk

På övergripande nivå vill vi se ökat fokus på återbruk. Vi vill att det inom varje nämndområde ses över på vilket sätt det går att fokusera på återbruk. Vi vill att Österåkers kommun utreder möjligheterna att likt Eskilstuna kommun öka insatserna kring återbruk som till exempel ReTuna Återbruksgalleria.

Kampanj om mikroplaster och plan för att rädda bin

Vi föreslår att Österåkers kommun i samarbete med Roslagsvatten genomför en informationskampanj till kommunen i syfte att minska utsläpp av mikroplaster. Vi vill även se en plan för att rädda bin, fjärilar och andra pollinatörer.

Fler koloniträdgårdar.

Vi vill att Österåkers kommun tillsammans med fastighetsbolaget Armada ser över möjligheten att anlägga en/ flera koloniträdgårdar där man kan hyra en odlingslott. En satsning som på sikt kan vara självfinansierande.

Framtida förbifart

Att Österåkers kommun i framtiden inte klarar sig med enbart väg 276 som enda vägsträcka där all trafik skall samlas är uppenbart. Framtidens väg och trafiklösningar måste planeras nu, för det krävs samverkan, tidsplaner och fastslagna projekt med klar och tydlig finansiering. Österåker behöver en förbifart.

Säkra vägövergångar längs 276:an

Vi vill få tillstånd två säkra vägövergångar längs 276:an. En övergång vid Bobackens stall i Boda och en övergång i jämnhöjd med Skånsta norras busshållplats. Frågan behöver utredas eftersom Trafikverket är väghållare.

Renoveringar av befintliga idrottsanläggningar

Inventering och program för nödvändiga renoveringar av befintliga idrottsanläggningar.

Socialdemokraterna
Österåker

5.0 PRIORITERADE INVESTERINGAR

5.1 Prioriterade investeringar

Nytt badhus

Nuvarande simhallen håller inte måttet för en modern anläggning, vilket är konstaterat sedan länge och nu är det dags att gå från drömmar till verklighet. Vi avsätter **180 000 tkr** i investeringsbudgeten för 2025 och **150 000 tkr** till år 2026 för ett nytt badhus.

Österåkers Gymnasium, KOMVUX

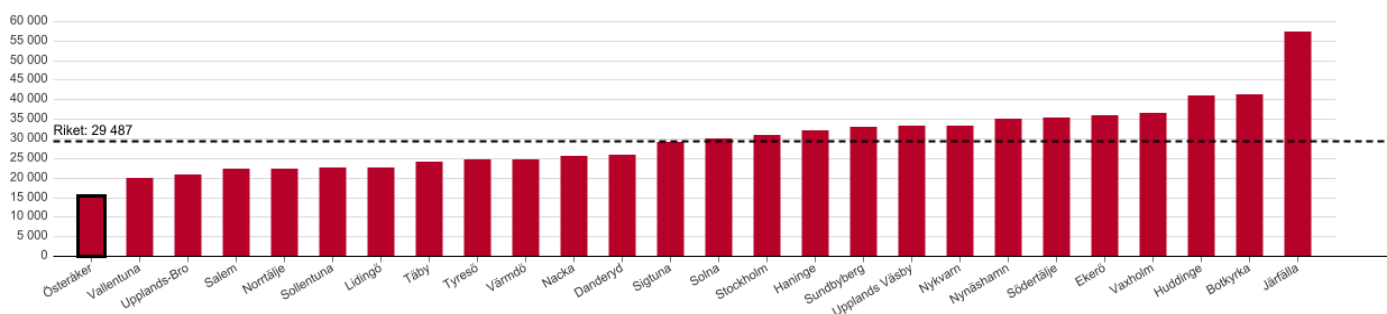
Kommunstyrelsen gav Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för att bygga ut ÖG och skapa ett Campus 2017-09-20. Vi tillför **150 000 tkr** till investeringsbudgeten för 2025 till ombyggnation/tillbyggnation av Österåkers gymnasium och en samlokalisering med Komvux.

Förskole, fritids och klassrumsllyft

Österåker är den kommun som betalar minst för lokalerna i förskolan i hela vår region och vi har den 12:e lägsta kostanden i hela landet. I snitt betalar Österåker 14 000 kr mindre per barn i förskolan jämfört med snittet. I pengar räknat så är det en skillnad på 38,5 miljoner kronor i lokalkostnader för förskolan, och vi får det vi betalar för! Vår nyaste förskola byggdes 2009 så många av våra förskolor är slitna och är inte anpassade för dagens barnantal och förskolans uppdrag. Inom grundskolan betalar Österåker 500 kr mindre per elev än genomsnittet i landet för lokalerna och barnens utemiljöer.

De som får betala för slitna och dåligt anpassade lokaler är våra barn, pedagoger och vårdnadshavare. För oss är lokalerna för förskola och skola prioritet mot bakgrund av de rapporter vi läst och våra egna vittnesmål. Vi vill inventera och rangordna samtliga lokaler och utemiljöer för åtgärder på kort och lång sikt och vi vill se en samverkan mellan verksamheten, fastighetsägaren och Pedagogcentrum så det handlar om anpassningar för att leva upp till kraven i läroplanen. Vi tillför **80 000 tkr** till investeringsbudgeten för år 2025, **50 000 tkr** för år 2026 och **30 000 tkr** för år 2027.

Jämförelse: Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn, Österåker, värde: 15 355, år: 2023. Källa Kolada

Roslagskulla skola

Den gamla skolbyggnaden vid Roslagskulla skola är nu mer helt uttjänt och bör rivas till förmån en ny skolbyggnad som väl smälter in i den övriga bebyggelsen. Vi tillför **50 000 tkr** till investeringsbudgeten 2025.

Gång och cykelväg till Österåkersanstalten

Enligt Trafikverkets schablonmodell för beräkning av Gång och cykelvägar kostar en meter ca 5000 kr, utanför tätbebyggt område. Vi tillför **6 000 tkr** för gång och cykelväg till Österåkersanstalten (Stenhagsvägen- Nytorpsvägen).

Förnyelsebara energikällor offentliga lokaler

Vi tillför **5 000 tkr** i investeringsbudgeten till MHN för att driva projekt med förnyelsebara energikällor i våra offentliga lokaler tillsammans med fastighetsägaren Armada kommunfastigheter.

Investeringar för en säker skolmiljö

Runt oss ser vi ökade krav på trygghet och säkerhet. Arbetsmiljöverket genom förde en arbetsmiljöanalys på Österåkers gymnasium med ny riskbedömning som följd. Man har nu investerat i lars och passersystem och skolans alla ingångar hålls låsta dygnet runt. Kostnaden har hittills uppgått till ca 250 tkr, och kostanden för att uppdatera matsal och Pedagogcentrum gamla lokaler förväntas kosta lika mycket. Några avsatta investeringsmedel för att säkra våra skolmiljöer finns inte. Vi avsätter **2 500 tkr** för att dels kompensera gymnasiets kostnader och att resterande medel används för att investera i säkert skalskydd för våra högstadieskolor.

Lekplats till Berga Öppna förskola

Berga öppna förskola saknar idag helt lekplats utomhus för sina besökare. I takt med ökat efterfrågan och ökat antal besökare har behovet av en lekplats för barn, vårdnadshavare och pedagoger blivit alltmer aktuell.

Vi tillför **2 500 tkr** till inköp och iordningställande av en lekplats till Berga öppna förskola.

Upprustning av badplatser

Badplatserna måste rustas upp då de idag inte är i den bästa formen vare sig tillgänglighet eller miljömässigt.

Vi tillför **2 000 tkr** till investeringsbudgeten för 2025.

6.0 Ekonomiska sammanställningar

6.1 Sammanställning nämndernas ramar

Driftbudget

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
INTÄKTER			
Kommunfullmäktige	0	0	0
Överförmyndarnämnd	0	0	0
Kultur-och fritidsnämnd	3 510	3 510	3 510
Utbildningsnämnden	116 000	116 000	116 000
Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden	0	0	0
Vård- och omsorgsnämnd	84 030	84 030	84 030
Socialnämnd	23 460	23 460	23 460
Byggnadsnämnd	13 270	13 270	13 270
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	7 300	7 300	7 300
Kommunstyrelsen	109 600	109 600	109 600
SUMMA INTÄKTER	357 170	357 170	357 170

BRUTTOKOSTNADER			
Kommunfullmäktige	-9 300	-9 300	-9 300
Överförmyndarnämnd	-6 827	-6 827	-6 827
Kultur-och fritidsnämnd	-151 793	-151 793	-151 793
Utbildningsnämnden	-1 580 241	-1 580 241	-1 580 241
Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden	-34 620	-34 620	-34 620
Vård- och omsorgsnämnd	-846 415	-846 415	-846 415
Socialnämnd	-137 442	-137 442	-137 442
Byggnadsnämnd	-21 586	-21 586	-21 586
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-18 362	-18 362	-18 362
Kommunstyrelsen	-421 435	-421 435	-421 435
SUMMA BRUTTOKOSTNADER	-3 228 021	-3 228 021	-3 228 021

NETTOKOSTNADER			
Kommunfullmäktige	-9 300	-9 300	-9 300
Överförmyndarnämnd	-6 827	-6 827	-6 827
Kultur-och fritidsnämnd	-148 283	-148 283	-148 283
Utbildningsnämnden	-1 464 241	-1 464 241	-1 464 241
Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden	-34 620	-34 620	-34 620
Vård- och omsorgsnämnd	-762 385	-762 385	-762 385
Socialnämnd	-113 982	-113 982	-113 982
Byggnadsnämnd	-8 316	-8 316	-8 316
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-11 062	-11 062	-11 062
Kommunstyrelsen	-311 835	-311 835	-311 835
SUMMA NETTOKOSTNADER	-2 870 851	-2 870 851	-2 870 851

6.2 Kostnad och intäktsbudget

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
INTÄKTER/UTJÄMNING			
Skatteintäkter	2 677 705	2 860 971	3 019 478
Utjämningsystem, generella statsbidrag	159 575	129 537	101 597
Fastighetsavgift	133 197	133 197	133 197
Verksamhetens avg./bidrag	357 170	357 170	357 170
Finansiella intäkter	13 000	13 000	13 000
Kapitalkostnader	88 300	88 300	88 300
Exploateringsintäkter	5 000		
SUMMA INTÄKTER	3 433 947	3 452 638	3 611 145
KOSTNADER			
Fördelade kostnader	-3 228 021	-3 228 021	-3 228 021
Finansiella kostnader, inkl. RBC och pension	-32 100	-32 100	-32 100
Avskrivningar	-47 300	-47 300	-47 300
Reglering, pension (exkl. finansiella kostnader)	-50 100	-50 100	-50 100
Oförutsett	-5 000	-5 000	-5 000
Lokaler (badhus, skollokaler, Westermanpaket mm.)	-14 000	-14 000	-14 000
SUMMA KOSTNADER	-3 376 521	-3 376 521	-3 376 521
MARGINAL	57 426	76 117	234 624

6.3 Investeringsbudget

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	
UTGIFTER				
Investeringsbudget	-96 500	-106 000	-106 000	
Kommunstyrelsen	-90 500	-100 000	-100 000	
Kommunstyrelsen ledning	-6 000	-6 000	-6 000	
S prioriteringar	-483 000	-200 000	-30 000	
Nytt badhus	-180 000	-150 000		*1
Österåkers gymnasium/Komvux	-150 000			*2
Förskole/fritids/klassrumsluft	-80 000	-50 000	-30 000	*3
Roslagskulla skola	-50 000			*4
Gång /cykelväg till anstalten	-6 000			
Westerman paketet	-5 000			*5
Förnyelsebara energikällor offentliga lokaler	-5 000			
Trygg skola	-2 500			
Lekplats till Berga Öppna förskola	-2 500			
Upprustning av badplatser	-2 000			
Summa utgifter	-579 500	-306 000	-136 000	
INKOMSTER				
Kommunstyrelsen	5 500	6 000	6 000	
S prioriteringar	25 000	*6	*6	
Summa inkomster	30 500	6 000	6 000	
NETTO				
Summa (netto)	-549 000	-300 000	-130 000	

Kommentar till 7.3 investeringsbudget

Investeringsnivån är högre än det prognostiserade resultatet och avskrivningsnivån. Resterande del finansieras genom egna medel och lån hos bank/finansieringsinstitut. Internräntan föreslås enligt ekonomikontoret för år 2025 år att vara 2,80 %. Beräknade räntekostnader av investeringarna framgår i kostnad- och intäktsbudgeten.

*1 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*2 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*3 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*4 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*5 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*6 Projekteringen får visa de slutgiltiga intäkterna av investeringarna.

